

קידום ושילוב נשים בשירות המדינה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, בהמשך להחלטת הממשלה מספר 481 מיום 30.6.2013 בנושא דוח הוועדה לשיפור ההון האנושי בשירות המדינה, ובהמשך להחלטת הממשלה מספר 3993 מיום 18.12.2011 בנושא שיפור מנגנוני ניהול ההון האנושי בשירות המדינה:

1. הממשלה מאמצת את המלצות דוח הוועדה לקידום נשים בשירות המדינה, בראשות הגב' דלית שטאובר (להלן - המלצות הוועדה), ואת המתווה שהוצע ליישומן. מסמך המלצות הוועדה ותהליך יישומן מצורף להחלטה זו כחלק בלתי נפרד ממנה.
2. להנחות את נציב שירות המדינה לפעול ליישום המלצות הוועדה, ולצורך כך - להציע תיקוני חקיקה, ככל הנדרש, לפעול לעדכון הוראות התקשי"ר והנחיות נציב בהתאמה, וכן לבצע שינויים והתאמות כפי הצרכים שיעלו.
3. להטיל על ועדת ההיגוי לרפורמה בניהול ההון האנושי בשירות המדינה ללוות את מימושו של ההמלצות המפורטות בדוח, למשך תקופה של שלוש שנים מיום קבלתה של החלטה זו. הוועדה תפעל בהרכב המפורט להלן: נציב שירות המדינה (יו"ר), מנכ"ל משרד ראש הממשלה, מנכ"לית משרד האוצר, הממונה על השכר ויחסי העבודה, הממונה על התקציבים, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה, סמנכ"ל לממשל וחברה במשרד ראש הממשלה וראש מטה יישום הרפורמה בנציבות שירות המדינה.
4. הנציב יחויב בדווח חצי שנתי לוועדת השרים לקידום מעמד האישה בחברה הישראלית וזאת עד ליישומן המלא של ההמלצות.
5. לשם התנעת תהליך יישום המלצות הוועדה יוקצו לשנת 2014 תקציב וכ"א בהתאם לסיכום בין נציבות שירות המדינה ואגף התקציבים במשרד האוצר. לצורך מימוש המלצות ועדה זו, נציבות שירות המדינה תגבש תפיסת הפעלה, ובכלל זאת מסגרת תקציב ליישומן. מסגרת המשאבים לשנים הבאות ליישום הדו"ח תסוכס בין נציב שירות המדינה לבין הממונה על התקציבים במשרד האוצר ותובא לאישור ועדת ההיגוי וועדת השרים לקידום מעמד האישה בחברה הישראלית. תפיסת ההפעלה תאושר בוועדת ההיגוי בהתאם לאמור בסעיף 3, בתוך 60 יום, ותובא בפני ועדת השרים לקידום מעמד האישה בחברה הישראלית.

דברי הסבר

רקע כללי

בתאריך 30.06.13, כ"ב תמוז התשע"ג, התקבלה החלטת ממשלה מס' 481 לאישור דוח הוועדה לשיפור ניהול ההון האנושי בשירות המדינה. לפי בקשת יו"ר ועדת השרים לקידום מעמד האישה, שרת התרבות והספורט, ח"כ לימור לבנת, נקבע בהחלטת הממשלה כי מעמדן של נשים בשירות המדינה, קידומן, תנאי עבודתן ושכרן ייבחנו בידי צוות ממשלתי, ומסקנותיו יובאו לפני הממשלה בתום עבודת הוועדה. בעקבות האמור לעיל מינו נציב שירות המדינה מר משה דיין והממונה על השכר מר קובי אמסלם, את הוועדה שבנדון וביקש מהגב' דלית שטאובר, מנכ"לית משרד החינוך בעת ההיא, לעמוד בראשה.

חברי הוועדה למדו את העובדות ואת הנתונים המספריים על ייצוג נשים בשירות המדינה, את נתוני השכר, את מבנה ועדות המכרזים והאיתור ודרכי פעולתן, ואת החסמים העומדים בפני נשים כפי שהם מופיעים בספרות וכפי שהם תוארו בקבוצות המיקוד של נשים עובדות המדינה. נלמדו פעולות נציבות שירות המדינה וההיבטים המגדריים ברפורמה לניהול מנגנוני ההון האנושי בשירות המדינה. נסקרו הפעולות במדינות שפעלו לקידום נשים ונותחו ההצלחות. נבחנו המלצות דוחות קודמים שפעלו בנושא ונקראה החקיקה והפסיקה בתחום.

המלצות הוועדה מדגישות את הצורך במגוון רחב של פעולות בהיבטים שונים כדי להתקדם לעבר שוויון מגדרי. הוועדה סבורה שאחריותה של ממשלת ישראל לפעול למימוש חוקים והחלטות ממשלה, וליישומה בפועל של מדיניות שוויון מגדרי. על הממשלה להוות דוגמה ומופת לארגון המיישם את עקרון השוויון והמגוון, שממנו יראו וכך יעשו כל הארגונים האחרים במגזר הציבורי והפרטי.

המלצות הוועדה מתייחסות לנדבכים שונים בהם יש לפעול במשולב כדי להתקדם לעבר שוויון מגדרי בשירות המדינה, והן התקבלו פה אחד.

- קביעת מדיניות המעוגנת בתוכנית חומש לייצוג הולם של נשים בתפקידים בכירים בשירות המדינה, וקובעת יעדים ממשלתיים כלליים ויעדים דיפרנציאליים למשרדי הממשלה ויחידות הסמך.
- קביעת יעדים בכל משרד ויחידת סמך לצמצום פערי שכר מגדריים הנובעים מהקצאה וניצול שעות נוספות, הקצאה וניצול כונויות, וכן מהקצאה וניצול תקני רכב.
- פעולה אקטיבית להשגת שוויון בסגל הבכיר בשירות המדינה ובכלל זה בעתודות הניהוליות, בדרכי האיתור של בכירים, בייצוג הולם של חברי ועדות איתור וועדות מכרזים, נקיטת פעולות יוזמות לעידוד נשים ראויות נוספות להגיש מועמדות לתפקידים בכירים, בהקמת פורום למנהלות בדרגי הביניים וגיבוש תיקון לפירמידת הסגל הבכיר שהוצעה במתווה הרפורמה.
- ייצוג הולם במכרזי כ"א - קביעת דרכי הפצה ייעודיות לידוע על פרסום מכרזים מתוך מטרה להגיע לקהלי יעד פוטנציאליים של מועמדות איכותיות, יצירת מאגר של נשים היכולות לשמש כחברות בוועדות מכרזים, הקפדה על ייצוג שווה לבני שני המינים בוועדות מינויים ומכרזים הכשרה והסמכה בנוגע לסוגיית הייצוג ההולם לחברי ועדות מכרזים, בחינה מגדרית של המבחנים ושל מרכזי ההערכה, כולל הסימולציות למיניהן, פרסום הנחיות נוספות ליישום העדפה מתקנת לוועדות בוחנים, המפרטות בין היתר פרמטרים לבחינה בהקשר של כישורים דומים.
- תקינה ומשרות - נציבות שירות המדינה תבחן את תיאורי התפקידים בשירות המדינה על בסיס

ניתוח עיסוקים לפי פרמטרים שקופים ותקבע קריטריונים אחידים לתקני משרות (מתח דרגות לתפקיד, לשינוי תקן ולקידום), באופן שיאפשר חלוקה שוויונית של רכיבי השכר.

- **איזון חיים-עבודה** – ביסוס הסדרי עבודה שיאפשרו גמישות בשעות העבודה, מתן אפשרות לעבודה בשעות עבודה נוספות מהבית, חזרה מדורגת מחופשת לידה, בחינת הפעלת קייטנות או מתן סבסוד לקייטנות לילדי עובדים, בדיקת היתכנות לקיום מעונות יום וגני ילדים במתחמים של ריכוזי ממשלה.
  - **הכשרה והסברה** – חברי וחברות ועדות איתור, ועדות בוחנים ומרכזי הערכה יקבלו הכשרה בנושא ייצוג הולם ושוויון מגדרי וכן ישתתפו בהרצאות רענון בנושאים אלה אחת לשנה; הפעלת קורסי מנהיגות נשית, פעולות חניכה ומנטורינג, הקמת רשת שיתוף פעולה לנשים, תוכניות הכשרה והסברה למנהלים.
  - **הממונות על מעמד האישה** – הגדרת תפקיד הממונות על קידום ושילוב נשים, תחומי אחריותן, סמכויותיהן והכלים העומדים לרשותן, מינוי גורם מקצועי לבחינת הפרדה של תפקיד הממונה על קידום נשים מהטיפול בהטרדות מיניות.
  - **יישום ההמלצות** – המעקב אחר יישום המלצות דוח הוועדה ייעשה במסגרת ועדת ההיגוי לרפורמה לניהול ההון האנושי בשירות המדינה, שחבריה הם: נציב שירות המדינה (יו"ר), מנכ"ל משרד ראש הממשלה, מנכ"לית משרד האוצר, הממונה על התקציבים, הממונה על השכר, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה, סמנכ"ל לממשל וחברה במשרד ראש הממשלה וראש מטה יישום הרפורמה בנציבות שירות המדינה.
- הוועדה ממליצה שוועדת ההיגוי תמלא תפקיד חשוב ומרכזי במעקב אחר יישום ההמלצות, בדרישה לקבלת מידע ונתונים, בהסרת חסמים וביצירת מדיניות לאומית ברורה ברמה ההצהרתית וברמה הביצועית, המבטאת שינוי בנוגע לשילוב נשים.
- הנציב ידווח אחת לחצי שנה בפני ועדת השרים לקדום מעמד האישה בחברה הישראלית וזאת עד ליישומן המלא של ההמלצות.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי

תקציב

כמפורט בהצעת ההחלטה.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

ראה לעיל בסעיף תקציב.

עמדת שרים אחרים שהצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר האוצר – תומך

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטה מספר 481 מיום 30.6.2013 בנושא דוח הוועדה לשיפור ההון האנושי בשירות המדינה ;

החלטה מספר 3993 מיום 18.12.2011 בנושא שיפור מנגנוני ניהול ההון האנושי בשירות המדינה.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

חוות דעת מצורפת.

סיווגים

סיווג ראשי: 03 תהליך

תחום פעולה עיקרי: 06 מגזר ציבורי

מוגש על ידי ראש הממשלה
ועל ידי שרת התרבות והספורט

ה' בסיון התשע"ד
03 ביוני 2014

היועצת המשפטית

ירושלים, ד' סיוון התשע"ד
2 יוני 2014
תיק: 07 - החלטות ממשלה כללי

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה: קידום ושילוב נשים בשירות המדינה

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

בהמשך להחלטת ממשלה מס' 481 מיום 30.06.13 בנושא "דוח הוועדה לשיפור ניהול ההון האנושי בשירות המדינה", מונתה על ידי נציב שירות המדינה והממונה על השכר ועדה לקידום נשים בשירות המדינה (להלן – הוועדה), בראשות הגב' דלית שטאובר, אשר כיהנה באותו מועד כמנהלת הכללית של משרד החינוך.

עם סיום עבודת הוועדה מוצע כי הממשלה תאמץ את המלצותיה ואת המתווה שהוצע ליישומן, ותנחה את נציב שירות המדינה לפעול בהתאם.

כמו כן מוצע להטיל על ועדת ההיגוי לרפורמה בניהול ההון האנושי בשירות המדינה ללוות את מימושו של המלצות הוועדה למשך תקופה של שלוש שנים, ולהטיל על נציב שירות המדינה למסור דוח חצי שנתי על יישום ההמלצות לוועדת השרים לקידום מעמד האישה בחברה הישראלית.

כפי שמובהר בהצעת ההחלטה, במסגרת יישום המלצות הוועדה יכול שיידרשו תיקוני חקיקה, וכן יהיה צורך לפעול לעדכון הוראות התקשי"ר והנחיות נציב, ולבצע שינויים והתאמות כנדרש.

יישום המלצות הוועדה יעשה בליווי היועצים המשפטיים הנוגעים בדבר. המהלך כולו ילווה על ידי ועדת ההיגוי האמורה, הכוללת גם את המשנה ליועץ המשפטי לממשלה.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

ההצעה אינה מעוררת קשיים משפטיים.

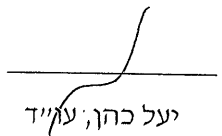
עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

טיוות הצעת ההחלטה הועברה להתייחסות היועצים המשפטיים הנוגעים בדבר. עד למועד הפצתה לא התקבלו הערות בהיבטים המשפטיים.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההחלטה:

אין מניעה משפטית לאשר את הצעת ההחלטה.

עמדה זו מתואמת עם היועצת המשפטית של משרד התרבות והספורט.

יעל כהן, עו"ד
סגנית בכירה ליועצת המשפטית